Katalog základního výběru

OPB Osíčko

25.09.2026 v 9:00

Použité zkratky:

KT, KonT	Konec testu
ZV, ZakV	Základní výběr
PePP	Přímý efekt - průběh porodu
PeRU	Přímý efekt - růst
MePP	Maternální efekt - průběh porodu
MeRU	Maternální efekt - růst
Ppk	Přední končetiny - postoj
Spk	Přední končetiny - délka a úhel spěnky
Pzk	Zadní končetiny - postoj
Zak	Zadní končetiny - zaúhlení
Zsp	Zadní končetiny - délka a úhel spěnky
VT	velikost těla
DT	délka těla
HM	hmotnost
PŠ	přední šířka hrudníku
HH	hloubka hrudníku
DZ	délka zádě
PL	osvalení plece
HŘ	osvalení hřbetu
ZÁ	osvalení zádě
UT	užitkový typ

Jak porozumnět percentilním grafům?

Percentilní grafy umožňují přesnější srovnání býka proti vybrané skupině (subpopulaci) jiných býků. Nadpis 1 ročník prozradí, že srovnáváme kandidáta s býky stejného plemene za poslední 1 ročník (4 turnusy) odchovů. Je porovnávána hodnota PeRU a v dolní ose naleznete škálu od 70 až po 130 bodů, přičemž jeden sloupeček zde představuje 2 body. Výška každého sloupce zachycuje skutečnost, kolik býků se ve skupině (např. 102-103) umístilo. V našem příkladu můžeme pozorovat, že nejčastěji býci dosáhnou RPH 104 (nejvyšší sloupec) a okolní sloupce (102 a 106 bodů) dosáhly téměř stejného počtu takových býků, anebo že býků s body 90 je polovina oproti nejpočetnější skupině. Černá část grafu ukazuje, které skupiny (body RPH) Váš kandidát předehnal, tedy že dosáhl 108 bodů a umístil se mezi býky o 4 body lepší, než nejčastější (104) skupina. Z grafu také vyčteme, že srovnávaná skupina (4 turnusy daného plemene) představuje 327 býků a kandidát dosahuje 23% percentilu - patří do skupiny 23% nejlépe hodnocených v daném znaku.

PeRU býci 1 ročník

327 býků 23 %

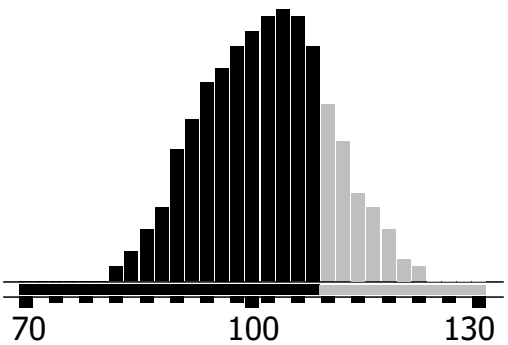

Graf porodních hmotností zachycuje narozené býčky u jednoho chovatele (1 stáj) za 1 rok, v podobném stáří a stejném plemeni, jako býk kandidát. Měřítko napovídá porodní hmotnosti 25-65 Kg a zobrazuje, jak těžcí býčci se u tohoto chovatelé nejčastěji rodili. Z grafu vyčteme, že v tomto případě byly nejčastější hmotnosti 43 Kg. Rozmanitost grafu dokládá, zda chovatel porodní hmotnosti poctivě váží, což je vyjádřeno známkami A-D, které jsou uvedeny na katalogovém listu vedle porodní hmotnosti a vztahují se k celé stáji. Graf demonstruje praxi při vážení, neslouží jako náhrada PePP.

Rozptyl porodních hmotností

42 narozených

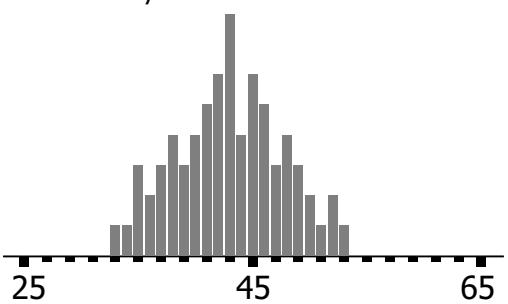

Dva grafy pro hmotnosti ve 210 dnech přináší zajímavé porovnání býka ve skupině jiných vybraných býků ale i proti skupině všech narozených samčích vrstevníků. Může být dobrým doplňkovým údajem pro nákup býků spíše průměrných.

Základní přehled

býčků přhlášených, kteří dokončili test

č.	ušní známka	pl.	narozen	jméno býčka	chovatel

Výsledek testu

přírůstek v testu, od narození, váha a kříž

			přírůstek v testu		přírůstek od narození			v 1 roce		na konci testu	
č.	ušní známka	pl.	g	RPH	g	RPH	šourek	váha	kříž	váha	kříž

Přehled plemenných hodnot

relativní plemenné hodnoty býků a jejich rodičů

			PePP		PeRU		MePP		MeRU		
č.	ušní známka	pl.	býk	O/M	býk	O/M	býk	O/M	býk	O/M	otec/matka

ČSCHMS

Český svaz chovatelů masného skotu, z.s.
Těšnov 65/17
110 00 Praha 1 - Nové Město
Web: www.cschms.cz
IČO: 00536903
DIČ: CZ00536903
Bankovní účet: 123459399 / 0800
ID datové schránky: y23tguu

Plemenná kniha - ředitelka

Ing. Zuzana Biniová
Telefon: (+420) 773 056 592
E-mail: pk@cschms.cz

Ředitel ČSCHMS

Kamil Malát
Telefon: (+420) 724 007 860
E-mail: info@cschms.cz

Plemenná kniha - administrativa

Písemný styk:
ČSCHMS
Osvoboditelů 35/9
410 02 Lovosice

Telefon: (+420) 724 073 641
E-mail: pk@cschms.cz

Vysvětlivky ke zkratkám ve jménech, další zkratky:

ET	býček narozen po embryotrasferu
RED	zbarvení red angus
P	bezrohost – bez testu
P*	bezrohost – heterozygot, stanoveno testem DNA
V	bezrohost – heterozygot s kožním rudimentem na hlavě místo rohů
V*	bezrohost – heterozygot s kožním rudimentem na hlavě místo rohů, stanoveno testem DNA
PP	bezrohost – homozygot, původový
PP*	bezrohost – homozygot, stanoveno testem DNA
R	rohatost
R*	rohatost, stanoveno testem DNA
ZPPL	způsob plemenitby, I - inseminace, P - přirozená
VěkKT	věk býčka při konci testu (vážení na konci testu)
VěkZV	věk býčka při základním výběru - jak je starý při předvedení k ZV

Vysvětlivky ke QTL znakům dvojího osvalení:

Q204X	+/+ - čistý, MH/+ - přenáší jednu alelu, MH/MH – dvě mutované alely
F94L	+/+ - čistý, F/+ - přenáší jednu alelu, F/F – dvě mutované alely
NT821	WT/WT – čistý, WT/Del11 - přenáší jednu alelu, Del11/Del11- dvě mutované alely
C313Y	+/+ - čistý, MH/+ - přenáší jednu alelu, MH/MH – dvě mutované alely

Vysvětlivky k dalším QTL znakům:

Ataxie	G/G – čistý, A/G – přenašeč, A/A - zvíře nese dvě kopie mutované alely

Vysvětlivky ke známce sledování porodních vah:

A	váží - 100 %
B	převážně váží - 75 %
C	odhaduje s použitím měření páskovou mírou
D	porodní váhy neváží/nesleduje

Poznámky k subpopulacím a grafu porodních hmotností:

Skupina býků nazvaná 1 ročník, proti které je porovnáván býček, zahrnuje všechny vybírané býky za 4 po sobě jdoucí turnusy, končící aktuálním turnusem. U méně početných plemen (mimo CH, MS, LI, AA) je srovnáváno za 3 ročníky (12 turnusů). Velikost této subpopulace je vždy zobrazena v grafu, vlevo nahoře a vpravo nahoře naleznete percentil umístění v této subpopulaci.

Skupina nazvaná TEO210 Vrstevníci je souhrnem všech telat samčího pohlaví v konkrétním plemeni, kteří mají zváženou váhu 210dní. Porovnáním mezi grafy TEO210 býci a TEO 210 vrstevníci můžete odvodit vztah mezi subpopulací vybíraných býků a obecně všech býčků, neboť býk podprůměrný ve skupině vybíraných býků stále může být nadprůměrný v obecné populaci a nároky kupujících, kteří hledají býka pro budoucí čistokrevné šlechtění jsou zpravidla vyšší. Rozdíl v rozvrstvení a počtu těchto skupin také demonstrují míru selekčního tlaku v jednotlivých plemenech.

Graf rozptylu porodních hmotností je podkladem k porozumnění, jaká je praxe při hlášení porodních hmotností u konkrétního chovatele a plemene, zahrnuti jsou pouze býčci. Výpovědní hodnotu má šíře a četnost rozptylu (vážící praxe), ale údaj nelze plnohodnotně vztahovat na porodní hmotnosti. Plemenné hodnoty PePP/MePP jsou výsledkem komplexního výpočtu zahrnujícího 4 generace!

Reklamační řád pro základní výběry býků

Majitel odchovávaného býčka má právo podat reklamaci proti rozhodnutí výběrové komise (ČSCHMS). Předmětem reklamace může být pouze konečný výsledek výběru (vybrán, odročen, vyřazen), nikoliv nesouhlas s bodovým hodnocením daného býka. Po skončení základního výběru býků vyzve předseda výběrové komise, nebo příslušný inspektor k podání případných protestů (reklamací). Reklamace se podává písemně (emailem) nejpozději do 5ti pracovních dnů po provedení výběru, a to řediteli svazu nebo řediteli PK. Jménem majitele býka může jednat také zástupce odchovny plemenných býků (OPB).

V případě neshody mezi verdiktem výběrové komise a majitelem býka je býk odročen a bude proveden nový základní výběr. Provedení nového základního výběru je podmíněno složením kauce 5000 Kč za každého reklamovaného býka. Kauce se skládá na účet ČSCHMS (123459399 / 0800) nejpozději do 10-ti pracovních dnů ode dne provedení základního výběru. V případě, že nebudou peníze připsány na účet v daném termínu, platí původní verdikt výběrové komise a reklamace se dále neřeší. Nový základní výběr se uskuteční do 30-ti dnů od sporného výběru na místě, kde byla podána reklamace, pokud se obě strany nedohodnou jinak. Složení komise musí být zcela odlišné od komise, která vynesla sporný verdikt. O složení nové komise rozhoduje Rada PK daného plemene po dohodě s ČSCHMS. O závěru nového základního výběru je sepsán nový výběrový protokol. Proti tomuto rozhodnutí se již nelze dále odvolat. V případě, že je potvrzeno původní rozhodnutí výběrové komise, propadá kauce ve prospěch ČSCHMS, v opačném případě se vrací majiteli býka do 10-ti kalendářních dní od provedení nového základního výběru. Náklady spojené s novým základním výběrem (zejména cestovné členů výběrové komise, případně oprávněné nároky spojené s odměnou za odvedenou práci) nese strana, která při svém rozhodnutí či jednání nebyla v právu. Tyto náklady jsou zúčtovány na základě vystavené faktury zaslané druhé straně nejpozději do 14 dnů od provedení opakovaného základního výběru. V každém případě se o reklamaci vede písemný zápis. Rozhodnutí výběrové komise se váže ke konkrétnímu zvířeti v konkrétním čase a není možno se na něj odvolávat v případných následných sporech.

Schváleno výborem ČSCHMS dne 21.3.2006 v Hradištku pod Medníkem, změny schváleny 19.5.2025 Grémiem předsedů rad plemenných knih v Rantířově. Vstupuje v platnost dnem schválení.

Právní rámec

Informace uvedené v katalogu k základnímu výběru byly sestaveny na základě podkladů dat z kontroly užitkovosti masných plemen ČSCHMS, výsledků kontroly dědičnosti (plemenné hodnoty), laboratoře imunogenetiky (DNA a QTL) a s využitím údajů poskytnutých jednotlivými chovateli. Jejich správnost je relevantní k datu sestavení katalogu, přičemž v průběhu základních výběrů (ZV) může dojít ke zpřesnění některých informací. Pokud se tak stane, jsou na úpravy chovatelé přítomni ZV upozorněni u každého jednotlivého býka po jeho hodnocení. ČSCHMS nenese žádnou odpovědnost (přímou ani nepřímou) za případné škody, které mohou vzniknout v souvislosti s využitím katalogu jako podkladu pro nákup býka.

Autorská práva tohoto dokumentu

Využití tohoto katalogu se svázáno s podmínkami použití, které si autor (ČSCHMS) vyhrazuje. Katalog můžete volně šířit za těchto podmínek: Je povoleno pořizovat kopie, tištěné i elektronické a toto dílo dále šířit, není vyžadováno uvádění zdroje. Je ovšem zapovězeno zasahovat do tohoto dokumentu a publikovat či jinak nakládat s pozměněným dokumentem anebo pouze jeho částmi. Při publikování dokumentu se dále zapovídá takové užití, které naznačuje, že autorem tohoto dokumentu je jiná osoba či společnost, zejména uvádění obsahu před první stránku tohoto dokumentu. Pokud chcete spolu s Katalogem publikovat (v tištěné či elektronické formě) další informace, můžete je připojit výhradně za poslední stránku tohoto dokumentu a z dalšího obsahu musí být patrné, že nositelem následujících informací není ČSCHMS, ale jiná osoba/společnost, která je zmínena hned úvodem takovýchto připojených informací. Jiné užití tohoto díla je podmíněno písemným souhlasem autora.